

Напрями самооцінювання якості освітньої діяльності.

Напрямок 4. Управлінські процеси закладу освіти

Відповідно до наказу Добровістанського ЗЗСО І – ІІ ступенів від квітня 2024 р. № 16 та з метою вивчення якості впровадження Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Добровістанському ЗЗСО І – ІІ ступенів в період з 06.03 .2024 р. до 26.04.2024 проводилось самооцінювання освітньої діяльності закладу освіти за напрямом «**Управлінські процеси закладу освіти**». Звіт про результати було розглянуто на засіданні педагогічної ради від 03.05.2024 р. протокол №11.

Мета звіту: визначити тенденції у забезпеченні якості освітньої діяльності у закладі освіти за напрямом «**Управлінські процеси закладу освіти**».

Дані за вимогами та критеріями якості освітньої діяльності за напрямом «**Управлінські процеси закладу освіти**» члени робочої групи збирали відвідуючи он лайн заняття та спостерігаючи за роботою вчителя з учнями, проводячи анкетування вчителів, учнів та їхніх батьків, вивчаючи документацію закладу.

За підсумками роботи члени робочої групи підготували висновки та рекомендації — вони стали основним джерелом інформації для узагальнення та підлягали кількісному і якісному аналізу.

Інструментарій для дослідження (форми спостереження, анкети, форми вивчення документації) розроблений на підставі рекомендацій ДСЯО України, що даються у Абетці для директора.

4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

У Добровістанському ЗЗСО наявна стратегія розвитку закладу, яка враховує всі напрями діяльності, розроблена відповідно до особливостей і умов роботи закладу, містить стратегічні напрямки розвитку, завдання організації освітнього процесу на різних циклах. У ході анкетування з'ясовано, що 72% педагогічних працівників долучились до створення стратегії розвитку школи.

Річний план роботи закладу реалізує стратегію розвитку, містить аналіз роботи закладу за попередній навчальний рік, складений за освітнім, методичним, виховним і контрольсько-організаційним напрямками, враховує освітні програми та розробляється в співпраці адміністрації закладу та педагогічних працівників. Анкетування показало, що 84% педпрацівників залучаються до складання річного плану роботи шляхом надання пропозицій, зауважень, змістового наповнення напрямків роботи. Директор і адміністрація аналізують реалізацію річного плану роботи за підсумками першого і другого семестрів, у разі потреби (карантинні обмеження, припинення освітнього процесу, проведення освітнього процесу з використанням дистанційних технологій) коригують його, педагогічна рада вносить зміни і доповнення.

Діяльність педагогічної ради школи спрямовується на реалізацію річного плану роботи та стратегії розвитку школи. На засіданнях педради розглядаються актуальні питання за напрямками освітньої діяльності (методичні, безпечності освітнього середовища, цивільного захисту, охорони праці, медичного обслуговування, виховної діяльності, тощо). 100% педпрацівників під час анкетування зазначили, що педагогічна рада функціонує системно і ефективно, розглядаються актуальні питання діяльності закладу, рішення приймаються колегіально і демократично. На запитання анкети – педагогічна рада функціонує системно, але помітна відсутність активності у педагогічних працівників під час прийняття рішень, отримані такі результати: 8% опитаних погодились з цим твердженням, 12% - переважно погодились, 12% - переважно не погодились і 68% педпрацівників не погодились з зазначеним твердженням, наголошуючи на активності і співучасті у прийнятті рішень. 100% респондентів відповіли, що діяльність педагогічної ради не заважає системі управлінської діяльності в закладі.

Зазначені показники, а також вивчені протоколи педагогічної ради і накази директора, які вводять в дію рішення педради, свідчать про важливість діяльності педагогічної ради, її колегіальність і здатність до прийняття важливих управлінських рішень.

У закладі освіти функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти. У серпні 2021 року розроблено, затверджено та оприлюднено Положення, що визначає стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти, крім того у Положенні містяться розділи, що визначають систему і механізми академічної доброчесності; критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти; критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників; критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників; засоби забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; заходи щодо забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом; заходи зі створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну і розумного пристосування.

При прийнятті управлінських рішень, спрямованих на забезпечення якості освіти адміністрація керується Положенням і процедурами, визначеними в ньому, про що свідчать результати вивчення документації, наказів, протоколів педрад, методичних комісій, тощо. За результатами анкетування педпрацівників – 74% з них брали участь у розробці процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу.

У закладі освіти здійснено комплексне самооцінювання освітньої діяльності за такими напрямками:

1. Освітнє середовище закладу освіти.

2. Система оцінювання здобувачів освіти.
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти.
4. Управлінські процеси закладу освіти.

До процесу самооцінювання були залучені представники всіх учасників освітнього процесу шляхом участі в анкетуванні, опитуванні, проведенні інтерв'ю, бесід, що дало можливість отримати об'єктивні результати стану освітнього процесу закладу.

Отримані результати враховувалися в річному плані, здійснювалося коригування, обиралися інструменти ліквідації прогалин і усунення недоліків.

Керівництво закладу систематично працює над створенням належних умов діяльності закладу (вивчає стан матеріально-технічної бази, планує її розвиток, звертається із відповідними клопотаннями до засновника, органів ДСНС, з метою усунення перешкод на шляху організації безпечного і комфортного освітнього середовища, проводиться робота щодо залучення коштів спонсорів, батьківської громадськості).

За результатами анкетування: 84 % педагогічних працівників цілком задоволені освітнім середовищем та умовами праці у закладі, переважно задоволені – 16%, переважно незадоволені – 0%, незадоволені – 0%.

Невід'ємною умовою створення належних умов діяльності закладу стало проведення навчань, інструктажів з охорони праці, БЖД, пожежної безпеки, правил поведінки в надзвичайних ситуаціях, інструктажів з домедичної допомоги. Зокрема 97% опитаних педагогічних працівників зазначили, що інструктажі і навчання проводяться у закладі регулярно, 3% - відповіли, що проводяться тільки інструктажі.

У закладі розроблений алгоритм дій у разі нещасного випадку із учасниками освітнього процесу і усі педагогічні працівники дотримуються його, про що свідчать результати анкетування. Питання створення належних умов діяльності закладу розглядаються на засіданнях педагогічної ради і ради школи, про що свідчать відповідні протоколи.

4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм

Більшість учасників освітнього процесу позитивно відгукуються про психологічний клімат закладу освіти та задоволені діями керівництва стосовно формування відносин довіри й конструктивної співпраці. Результати анкетування показали, що 82% педагогічних працівників вважають, що психологічний клімат у школі сприяє співпраці. 28% переконані, що якісний психологічний клімат є ситуативним. За результатами опитування батьків щодо розв'язання проблемних ситуацій, що стосуються їхньої дитини, 95% батьків розраховують на допомогу класного керівника. Також батьки очікують на співпрацю й допомогу в цих ситуаціях директора закладу освіти, заступника

директора з навчально-виховної роботи, практичного психолога, соціального педагога, вчителів-предметників. Це свідчить про те, що всі категорії педагогічних працівників активно залучені до освітнього процесу, вміють вирішувати конфліктні ситуації, співпрацювати з батьками.

Керівництво закладу освіти відкрите для спілкування з учасниками освітнього процесу та представниками громадськості. Це підтверджують результати анкетування батьків: 57,1% опитаних відповіли, що директор відкритий і доступний для спілкування, 38,1% відповіли, що директор переважно відкритий і доступний для спілкування, 4,8% абсолютно не погоджуються з цим твердженням. 81% батьків вважають, що їм завжди вдається поспілкуватися з керівництвом закладу освіти й досягати взаєморозуміння, 16,7% батькам іноді вдається поспілкуватися з керівництвом закладу освіти й досягати взаєморозуміння, 2,4% опитаних вказали, що їм не вдається поспілкуватися з керівництвом закладу освіти й досягати взаєморозуміння. Педагогічні працівники вказали, що у 95% випадків керівництво закладу освіти відкрите до спілкування, 5% вказали на часткову відкритість керівництва до спілкування. Такі результати свідчать про доступність керівництва закладу освіти до спілкування й взаємодії з батьками та педагогічними працівниками.

Керівництво закладу розглядає звернення учасників освітнього процесу й вживає відповідних заходів. 76,2% опитаних батьків відповіли, що їхні звернення приймають і розглядають їх, 9,5% батьків вказали, що звернення приймають, але розглядають лише деякі з них, 9,5% опитаних вважають, що розгляд звернень не практикується, ще 4,8% не ознайомлені з можливістю подання звернень до керівництва закладу. 50% опитаних вказали, що вони задоволені заходами реагування на їхні звернення. Інші 50% зі зверненнями не зверталися. 95% опитаних педагогічних працівників зазначили, що на їхні звернення реагують, а розбіжності між педагогічними працівниками та керівництвом закладу освіти вирішуються конструктивно, 5% вказують на ситуативність реагування на звернення й вирішення проблемних ситуацій. Ці дані свідчать про достатній рівень роботи керівництва закладу освіти зі зверненнями учасників освітнього процесу та налагодженість комунікації між ними.

Заклад освіти працює прозоро, розміщує актуальну й повну інформацію, забезпечує регулярне оновлення інформації. Основною комунікаційною платформою закладу є сайт, на якому розміщена вся необхідна інформація, згідно з виконанням вимог статті 30 Закону України “Про освіту”, що забезпечує інформаційну відкритість закладу. Додатковими платформами комунікації є сторінка-спільнота закладу освіти в соціальній мережі “Фейсбук”, ютуб-канал закладу, спільні групи з батьками в месенджерах. На усіх платформах регулярно й всебічно оприлюднюється інформація про життя закладу освіти, проведені заходи, учнівські досягнення в конкурсах й олімпіадах, різноманітні ініціативи тощо. Згідно з опитуванням 60% здобувачів освіти отримують інформацію про діяльність школи через спілкування з класним керівником, 30% – із сторінки в соціальних мережах, 5% – із сайту закладу освіти, ще 5% учнів така інформація не цікавить. Анкетування батьків показало, що 55% отримують інформацію про діяльність школи від класного керівника, зокрема на батьківських зборах, 40% – із сторінки в соціальних мережах, 2% – із сайту закладу освіти, ще 3% батьків така інформація не цікавить. Отже, і здобувачі освіти, і батьки мають достатній

вибір інформації про роботу закладу освіти, а комунікаційні платформи є доступними для широкого кола.

4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

У закладі освіти штат укомплектовано кваліфікованими кадрами, на кінець 2023-2024 н.р. вакансії відсутні. За результатами вивчення документів, атестаційних листів 21 педагогічний працівник має вищу педагогічну освіту, 2 педпрацівники – середньо-спеціальну. Відповідно до графіка і Положення, проводиться атестація педпрацівників, вивчається їх система роботи, надаються рекомендації. 56% педагогів мають вищу кваліфікаційну категорію, 25% - першу, 9% - другу категорію, 13% - спеціалісти. За педагогічним стажем роботи 30% працюють - до 10 років, 4% - до 20, 17% - до 30, 49% - понад 30 років.

Всі педагогічні працівники працюють за фахом і мають відповідну освітню і професійну підготовку, щороку підвищують кваліфікацію. Керівництво закладу освіти застосовує заходи матеріального та морального заохочення до педагогічних працівників. Кожен рік до професійного свята - Дня працівників освіти, всім працівникам школи виплачується щорічна грошова винагорода. За підготовку переможців Всеукраїнських олімпіад з базових предметів вчителі відзначалися преміями. За підсумками навчального року педагогічні працівники нагороджуються грамотами школи, відділу освіти Новояворівської міської ради, обласного управління освіти за участь і досягнення в заходах різних напрямків освітньої, методичної, наукової, виховної, конкурсної діяльності. Щороку директор школи подає клопотання на відзначення працівників школи грамотами міського управління освіти до Дня працівників освіти. Як засвідчили результати анкетування: 71% педагогічних працівників задоволені мотиваційними заходами, які практикуються у школі, 29% опитаних – переважно задоволені. У закладі розроблений, затверджений та оприлюднений орієнтовний план підвищення кваліфікації з урахуванням пропозицій педагогічних працівників. 96% опитаних педпрацівників вважають, що керівництво школи створює умови, що сприяють черговій та позачерговій атестації, добровільній сертифікації педагогічних працівників, 4% - вважають, що керівництво переважно створює такі умови. Велика кількість педагогічних працівників – 76% вважають, що у закладі немає жодних перешкод у їх професійному розвитку, 16% вважають перешкодою у професійному розвитку недостатню матеріально-технічну базу, 4% - відсутність матеріального заохочення з боку керівництва, решта - 4% мають інші перешкоди, але які саме під час анкетування не зазначили.

4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою

Більшість учасників освітнього процесу вважають, що їхні права в закладі освіти не порушуються. 93% педагогічних працівників вважають, що їхні права дотримуються, 7% вважають, що переважно дотримуються. 60% здобувачів освіти відповіли, що їхні права дотримуються, ще 37% обрали варіант про переважне/часткове дотримання їхніх права, 3% вказали, що їхні права порушують. 92% батьків вважають, що їхні права як учасників освітнього

процесу дотримуються, 6% вказали про переважне дотримання їхніх прав, 2% зазначили, що їхні права порушують. Ці показники вказують на належний рівень дотримання прав учасників освітнього процесу.

Більшість учасників освітнього процесу вважають, що при прийнятті важливих управлінських рішень щодо якості освітнього процесу їхню думку враховують. 95% педагогічних працівників відповіли, що їхні пропозиції враховують при ухваленні рішень, 5% вказали, що на їхні пропозиції переважно враховують. Думку учнів шляхом анкетувань враховують при дизайні приміщень закладу освіти, організації заходів, визначенні тематики гуртків, курсів за вибором та факультативів. На думку 76% здобувачів освіти, їхні пропозиції враховують при прийнятті рішень, 14% вказали, що їхню думку враховують частково, 10% переконані, що їхні погляди не враховують. Із тим, що заклад освіти враховує думку батьків під час ухвалення важливих управлінських рішень погоджуються 65% батьків, 22,5% вважають, що думку батьків враховують частково, 10% переконані, що думку батьків переважно не враховують, а 2,5% обрали варіант “зовсім не враховують”.

Адміністрація закладу освіти створює умови для діяльності громадського самоврядування, сприяє участі педагогів, здобувачів освіти, їхніх батьків та представників громади у вирішенні питань, які стосуються діяльності закладу. Розроблено й прийнято Положення про органи батьківського та учнівського самоврядування, які є основою для планування й організації їхньої роботи. Щороку відбуваються загальні збори колективу, де розглядаються найважливіші питання роботи закладу освіти, та звіт директора закладу освіти.

Керівництво закладу освіти підтримує та заохочує освітні та громадські ініціативи учасників освітнього процесу, які спрямовані на сталий розвиток закладу та участь у житті громади у сфері культурних, спортивних, освітніх, екологічних проєктів та заходів. Із цим погоджуються 95% педагогічних працівників, ще 5% переважно погоджуються з твердженням. Здобувачі освіти беруть участь в ініціативах на рівні класу, закладу освіти, громади. Ініціаторами таких проєктів і заходів є самі здобувачі освіти, класні керівники, педагог-організатор, вчителі-предметники, громадські організації. Згідно з анкетуванням 70% учнів часто беруть участь у різноманітних ініціативах, 20% – іноді, 10% – не беруть участі.

Режим роботи закладу освіти враховує потреби учасників освітнього процесу. Розклад навчальних занять сформований відповідно до освітньої програми та відповідає санітарно-гігієнічним нормам. У розробці правил внутрішнього розпорядку взяли участь 52% охочих педагогічних працівників, представники профспілкового комітету, що підтверджує прозорість реалізації цього напрямку роботи. Заклад освіти у 2023-2024 н. р. працює в одну зміну, однак у 2022-2023 н. р. навчання відбувалося у дві зміни з дотриманням умов, які відповідали санітарним нормам та інтересам здобувачів освіти та їхніх батьків. В опитуванні 68% батьків вказали, що вони задоволені освітнім процесом, 30% – переважно задоволені, 2% – переважно не задоволені. Розкладом уроків задоволені 80% здобувачів освіти, 13% – переважно задоволені, 7% – не задоволені. Ці дані вказують на достатній рівень роботи щодо організації освітнього процесу.

Керівництво закладу освіти забезпечує розробку й затвердження індивідуальних навчальних планів, використання форм організації освітнього процесу відповідно до потреб здобувачів освіти. У закладі освіти реалізуються індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти за заявами батьків. Вивчення документів, наказів, програм, планів показало, що учні, які перебувають на індивідуальному навчанні забезпечуються повним набором освітніх послуг, що передбачені відповідними нормативними документами, для них складається індивідуальний навчальний план, освітня програма.

З 2022-2023 н. р. у закладі освіти діють інклюзивні класи. Для забезпечення дітей з особливими освітніми потребами освітніми послугами були створені команди психолого-педагогічного супроводу, призначено асистентів вчителів, розроблено індивідуальну освітню траєкторію здобувача освіти, яка відстежується і коригується відповідно до Положення про інклюзивну форму навчання в закладі освіти й індивідуального поступу здобувача освіти. Станом на 2023-2024 н. р. у закладі освіти навчається 3 здобувачів освіти з ООП.

4.5. Формування та забезпечення реалізації політики доброчесності

Внутрішньою системою забезпечення якості освіти закладу передбачено механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів її порушення, види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності. Здобувачі освіти та педагогічні працівники поінформовані про необхідність дотримання академічної доброчесності. У розробці положення про академічну доброчесність взяли участь 54% педагогів. Постійно діє комісія з питань дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу, на засіданні якої розглядаються актуальні питання і шляхи формування доброчесності в освітньому процесі. Педагогічні працівники інтегрують принципи академічної доброчесності у викладання предметів, унеможливають порушення академічної доброчесності через авторські завдання та завдання творчого характеру, періодично проводять інформаційні заходи для окремих класів та загальношкільні ініціативи про авторське право, інтелектуальну власність. Згідно з анкетуванням здобувачів освіти, 35% ознайомлені з поняттям академічної доброчесності та дотримуються її принципів, 35% – частково ознайомлені й іноді дотримуються її принципів, 20% – частково ознайомлені й принципів не дотримуються, 10% – не ознайомлені. Ці показники є задовільними.

Керівництво закладу освіти забезпечує проведення освітніх та інформаційних заходів спрямованих на формування в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції. За результатами опитування 95% педагогічних працівників охоплені такими заходами, 5% вважають, що такі заходи були орієнтовані більше на здобувачів освіти. Інформацію спрямовану на формування негативного ставлення до корупції здобувачі освіти отримують під час уроків, на позаурочних заходах, під час бесід із класними керівниками, через платформи комунікації закладу освіти. Ці показники свідчать про належну організацію роботи в школі серед учасників освітнього процесу щодо непримиренного ставлення до корупції.

Висновки і рекомендації за напрямом «Управлінські процеси закладу освіти». Рівень якості освітніх та управлінських процесів за напрямом «Управлінські процеси закладу освіти».

<i>Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти</i>	<i>Рівень оцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти</i>
4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	Достатній
4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм	Достатній
4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників	Достатній
4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою	Достатній
4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	Достатній

З визначеними досягненнями і перевагами у діяльності керівництва школи і педпрацівників за напрямом «Управлінські процеси закладу освіти» є ряд питань, які потребують вирішення і

удосконалення, а саме:

- удосконалення умов (педагогічних, психологічних, матеріально-технічних), необхідних для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти, в тому числі для дітей з особливими освітніми потребами та учнів, які навчаються за індивідуальною формою здобуття освіти;
- посилення контролю за організацією і здійсненням педпрацівниками освітнього процесу;
- підвищення рівня відповідальності працівників школи за реалізацію стратегії розвитку школи;
- більш ширше залучення педпрацівників до підготовки і складання проєктів рішень педагогічної ради школи;
- підвищення рівня психологічного мікроклімату в школі з метою підтримки ефективної співпраці між педагогами і зменшення частки педагогів, які можуть висловити власні думки без побоювань;
- залучення педагогів до проходження сертифікації;
- вживання заходів щодо проведення підвищення кваліфікації всіх педпрацівників школи.